

Πως υπολογίζω την πυκνότητα ενός αερίου σε stp συνθήκες;

Παράδειγμα 1^ο

Όπως είναι γνωστό η πυκνότητα μιας οποιαδήποτε ουσίας υπολογίζεται από την σχέση: $\rho = \frac{m}{V}$, όπου m η μάζα της ουσίας και V ο όγκος που καταλαμβάνει αυτή η μάζα.

Άρα για να υπολογίσουμε την πυκνότητα μιας ουσίας χρειαζόμαστε ένα ζευγάρι τιμών, μια μάζα και τον αντίστοιχο όγκο που έχει αυτή η μάζα.

Έστω τώρα ότι θέλουμε να υπολογίσουμε την πυκνότητα του οξυγόνου (O_2) σε stp συνθήκες. Για το οξυγόνο δίνεται ότι $A_r=16$.

Από την θεωρία (σελ.132) γνωρίζουμε ότι σε stp συνθήκες ένα mol οποιουδήποτε αερίου (άρα και του οξυγόνου) καταλαμβάνει πάντα τον ίδιο όγκο που ονομάζεται γραμμομοριακός όγκος (V_{mol}) και ισούται με 22,4L.

Η μάζα όμως ενός mol O_2 είναι το M_r σε γραμμάρια, δηλαδή $2 \cdot 16 = 32g$

Ο όγκος που καταλαμβάνει ένα mol O_2 σε stp συνθήκες είναι 22,4L.

Άρα η πυκνότητα του O_2 σε stp συνθήκες είναι $\rho = \frac{m}{V} = \frac{32}{22,4} \text{ g/L}$ (Πρόσεξε την μονάδα πυκνότητας- δεν χρειάζεται να κάνουμε την διαίρεση).

Παράδειγμα 2^ο

Έστω τώρα ένα άλλο αέριο, πχ το CO_2 (διοξείδιο του άνθρακα). Επειδή οι σχετικές ατομικές μάζες του O είναι 16 και του C είναι 12, το M_r του CO_2 είναι $12 + 2 \cdot 16 = 44$, άρα ένα mol CO_2 έχει μάζα 44g.

Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζουμε ότι η πυκνότητα του CO_2 σε stp συνθήκες είναι

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{44}{22,4} \text{ g/L}.$$

Παράδειγμα 3^ο

Ποια είναι η πυκνότητα του μεθανίου (CH_4) σε stp συνθήκες; Δίνονται – όπως πάντα - οι σχετικές ατομικές μάζες: $A_r C=12$ και $A_r H=1$.

Το M_r του CH_4 είναι $12 + 4 \cdot 1 = 12 + 4 = 16$, άρα $\rho = \frac{m}{V} = \frac{16}{22,4} \text{ g/L}$.

Παρατηρήσεις

Από τα παραπάνω τρία παραδείγματα βγαίνει το συμπέρασμα ότι για να βρω την πυκνότητα οποιουδήποτε αερίου σε stp συνθήκες διαιρώ το M_r του αερίου με το 22,4 (που είναι το V_{mol}). Αυτό στα μαθηματικά απεικονίζεται από την σχέση :

$$\rho_{\text{αερίου}} = \frac{M_r(\text{αερίου})}{V_{mol}}. \text{ Προσοχή: αυτός ο τύπος ισχύει μόνο όταν το αέριο βρίσκεται σε stp}$$

συνθήκες. Αν έχουμε διαφορετική πίεση ή θερμοκρασία η πυκνότητα ενός αερίου υπολογίζεται διαφορετικά, αλλά κάτι τέτοιο είναι εκτός ύλης.

Ο ίδιος τύπος μπορεί να προκύψει και ως εξής:

$$\text{Γνωρίζουμε τους τύπους: } n = \frac{m}{M_r} \Rightarrow m = n \cdot M_r \text{ (1) και } n = \frac{V}{V_{mol}} \Rightarrow V = n \cdot V_{mol} \text{ (2).}$$

$$\text{Ισχύει επίσης ότι } \rho = \frac{m}{V}. \text{ Με αντικατάσταση προκύπτει ότι: } \rho = \frac{m}{V} = \frac{n \cdot M_r}{n \cdot V_{mol}} \xrightarrow{(1),(2)} \rho = \frac{M_r}{V_{mol}}.$$